

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ В УСТАНОВАХ
ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ”**

Харків
2013

Електронна копія

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ В УСТАНОВАХ
ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

**для студентів V курсу
факультету підготовки кадрів
для Державної пенітенціарної служби України**

Завдання до практичних занять з навчальної дисципліни “Організаційно-правові засади діяльності Державної пенітенціарної служби України в установах виконання покарань” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.03040101 “Правознавство”) для студентів V курсу факультету підготовки кадрів для Державної пенітенціарної служби України / уклад.: К. А. Автухов, І. С. Яковець, Ю. Г. Бойко. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 38 с.

У к л а д а ч і : К. А. Автухов,
І. С. Яковець,
Ю. Г. Бойко

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 1 від 15.01.2013 р.)*

1. ВСТУП

У сучасному суспільстві від працівників Державної пенітенціарної служби України вимагається не тільки знання законодавчої бази, а й наявність необхідних педагогічних, психологічних, етичних знань та умінь комунікативного, аналітичного характеру, володіння технологіями педагогічної діяльності. Вивчення навчальної дисципліни “Організаційно-правові засади діяльності Державної пенітенціарної служби України в установах виконання покарань” спрямоване на розвиток у майбутніх співробітників кримінально-виконавчої системи зазначених якостей.

Навчальна дисципліна містить систематизований виклад найбільш важливих аспектів процесу виконання кримінальних покарань та роботи з особами, які відбувають покарання в установах виконання покарань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Організаційно-правові засади діяльності Державної пенітенціарної служби України в установах виконання покарань” студенти повинні:

- **знати** нормативно-законодавчу базу, що регламентує основні напрямки діяльності органів і установ виконання покарань, зокрема, щодо організації і здійснення соціально-виховної роботи, застосування фізичної сили та спеціальних засобів; діяльності оперативних підрозділів і військових формувань; форми і методи проведення оперативно-розшукової роботи;

- **орієнтуватися** в сучасних методиках оцінки ступеня виправлення особи, ведення обліково-реєстраційних документів та отримання з них інформації про поведінку засудженого;

- **володіти** базовими навичками виявлення осіб, схильних до вчинення самогубства, використання методів профілактики агресії, складання характеристик та індивідуальних програм;

- **уміти** на практиці складати обліково-реєстраційні документи на засуджених, формувати особові справи, обраховувати строки покарання та розгляду матеріалів на засуджених на засіданнях комісії установи, формувати пакети документів на засуджених із приводу умовно-дострокового звільнення, заміни невідбутої частини покарання більш м’яким покаранням, амністії, помилування, адміністративного нагляду тощо.

2. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Т е м а 1. СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГІЧНА РОБОТА ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ В МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Питання для обговорення

1. Напрямки та принципи соціальної роботи із засудженими.
2. Форми та методи виховної роботи із засудженими.
3. Основні функціональні обов'язки начальника відділення соціально-психологічної служби.
4. Організація психологічної допомоги в установах виконання покарань, її мета, завдання та обсяг.
5. Тактика виявлення осіб, схильних до суїциду. Профілактика суїцидів серед засуджених та осіб, узятих під варту.

Завдання

1. Із метою профілактики правопорушень серед засуджених злісних порушників режиму відбування покарання в низці виправних колоній зараховують до одного відділення та зобов'язують їх носити нагрудний знак, перекреслений червоною рисою. Таким чином, засуджені цього відділення відчують свою відмінність від загального колективу, а працівники колонії, у свою чергу, одразу ж можуть дізнатися, із засудженим якої категорії вони спілкуються, та обрати правильну лінію поведінки.

Дайте правову оцінку даній ситуації. Чи сприятимуть названі дії профілактиці порушень режиму в місцях позбавлення волі?

2. Головний бухгалтер виправної колонії дав вказівку, щоб начальники відділень установи взяли під повну матеріальну відповідальність майно, що перебуває у відділенні та яким

користуються засуджені. Свою вимогу головний бухгалтер обґрунтував усним наказом начальника колонії та підпунктом 2 п. 14 наказу № 33 від 17.03.2000 року, в якому закріплений обов'язок начальника відділення “забезпечувати створення належних побутових умов у відділенні, вимагати від засуджених дотримання чистоти і порядку у приміщеннях та на прилеглій території, збереження майна відділення”.

Дайте правову оцінку даній ситуації та визначте межі (обсяг) відповідальності начальника відділення.

3. Після відмови начальника відділення зазначити у характеристиці, що засуджений О. довів своє виправлення та може бути звільнений умовно-достроково, останній заліз на підвіконня відкритого вікна на третьому поверсі зі словами: “Зараз я стрибну! Я більше не проживу в ув'язненні жодного дня! Ви всі негідники та кати!”.

Як має вчинити у даній ситуації начальник відділення? Чи є підстави для постановлення засудженого О. на облік як особи, схильної до суїциду?

4. У низці установ виконання покарань увели у практику наступні заходи для профілактики суїцидів: повні дані на осіб, схильних до суїцидальних проявів та членушкодження, розвішуються на видних місцях перебування засуджених (у відділеннях, коридорах тощо), а засуджені, що перебувають на профілактичному обліку, зобов'язані носити нагрудний знак, перекреслений блакитною рисою.

Чи сприятимуть названі дії профілактиці суїцидів у місцях позбавлення волі? Обґрунтуйте відповідь.

5. Начальник колонії заборонив начальнику відділення залишати місце служби до того моменту, як він не подасть щонайменше 10 заяв засуджених із проханням здійснити їх добровільне медичне страхування вартістю 50 грн. за рахунок коштів, які є на особових рахунках. Своє рішення начальник колонії обґрунтував тим, що, по-перше, робочий час в установах виконання покарань є ненормованим, а, по-друге, швидке виконання

поставленого завдання свідчитиме про професійні службові навички працівника.

Дайте правову оцінку ситуації. Як повинен вчинити начальник відділення?

6. За інформацією СМІ, у СІЗО Житомира вчинив самогубство 25-річний чоловік, який був засуджений до 5 років тюрми за пограбування. Він оскаржив вирок в апеляційному суді і чекав на його рішення. В управлінні виконання покарань інформацію про суїцид засудженого підтвердили, а також повідомили, що чоловік уже тричі намагався звести рахунки з життям. Враховуючи сказане, він стояв на профілактичному обліку як схильний до суїциду, через що чоловіка перевели у двомісну камеру. Утім там відеоспостереження не вели. Тому пильнувати за схильним до суїциду засудженим доручили його співкамернику, але цього разу його не вберегли. Однак, за словами співробітників СІЗО, у момент самогубства співкамерник саме спав. За офіційною інформацією засуджений повисівся на мотузці з ниток, які отримав, розпустивши власний светр. Самогубця першим виявив співкамерник, який і повідомив адміністрацію. Лікарі “швидкої” вже нічого не могли зробити і лише констатували смерть чоловіка.

Дайте правову оцінку ситуації. Чи були правомірними дії адміністрації установи? Хто має понести відповідальність за факт суїциду? Обґрунтуйте відповідь.

7. Засуджений П. був направлений для прибирання до кімнат тривалих побачень установи. За період перебування в колонії він характеризувався позитивно, заохочувався адміністрацією колонії та планував звільнитися умовно-достроково через 5 місяців. П. одружився в період відбування покарання та підтримував постійний контакт із дружиною як шляхом листування та телефонних розмов, так і через побачення. На жодному профілактичному обліку П. не перебував, ніяких намірів про вчинення самогубства не висловлював, навпаки, планував добре життя з дружиною після звільнення.

Проте після виконання завдання з прибирання кімнат

тривалих побачень П. вчинив самогубство, повісившись на мотузці в кімнаті для зберігання інвентарю. Проведена перевірка встановила, що під час прибирання в кімнатах тривалих побачень він зіткнувся зі своєю дружиною, що прийшла на побачення до іншого засудженого. Саме через зраду коханої, за висновком адміністрації, й вчинив самогубство засуджений П.

Дайте правову оцінку ситуації. Чи були правомірними дії адміністрації установи? Хто має понести відповідальність за факт суїциду? Обґрунтуйте відповідь.

Т е м а 2. ВИЯВЛЕННЯ І ПРОФІЛАКТИКА АГРЕСІЇ ТА НЕПОКОРИ З БОКУ ЗАСУДЖЕНИХ І ОСІБ, УЗЯТИХ ПІД ВАРТУ

Питання для обговорення

1. Основні причини виникнення агресії серед засуджених та непокори вимогам адміністрації.
2. Профілактика і корекція агресивної поведінки.
3. Алгоритм дій персоналу в разі виникнення масової непокори або бунту.
4. Військові формування та спеціальні підрозділи, їх роль у ліквідації масових заворушень і бунтів в установах виконання покарань і СІЗО.
5. Порядок примусового годування засуджених.

Завдання

8. Неодноразово засуджені, що тримаються у виправній колонії середнього рівня безпеки, у кількості 150 осіб відмовилися від виходу на роботу, мотивуючи це низькою температурою у приміщеннях та відсутністю необхідних засобів захисту. Вони залишилися у відділенні та повідомили про своє рішення начальника відділення для передачі інформації керівництву колонії.

Як має вирішити дану проблемну ситуацію керівництво колонії?

9. Засуджені у виховній колонії у кількості 80 осіб відмовилися від вживання їжі та демонстративно спричинили собі тілесні ушкодження, посилаючись на численні порушення їх прав працівниками установи, відсутність необхідних санітарно-побутових умов, психологічний та фізичний тиск. Начальник колонії прийняв рішення про запровадження особливих умов та ввів до установи підрозділ спеціального призначення, який із застосуванням спеціальних засобів та фізичної сили припинив порушення режиму відбування покарання.

Чи правомірно вчинив начальник установи? Дайте обґрунтовану правову оцінку ситуації та запропонуйте власний алгоритм її вирішення.

10. Засуджений Н. прибутті до виправної колонії виявив вербальну агресію, ображав та принижував працівників колонії, у результаті чого до нього було застосовано фізичну силу та дисциплінарне стягнення у виді поміщення до ДІЗО на 15 діб.

Чи адекватні заходи були застосовані працівниками колонії? Як мали себе поводити представники адміністрації? Обґрунтуйте відповідь.

Тема 3. ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЗАСУДЖЕНИХ ЗАХОДІВ ЗАОХОЧЕННЯ І СТЯГНЕННЯ

Питання для обговорення

1. Роль заходів заохочення і стягнення у процесі виконання-відбування кримінальних покарань.

2. Обставини, що встановлюються при вирішенні питання заохочення засуджених або накладання на них дисциплінарних стягнень.

3. Документування порушень та заходів реагування на них.

4. Порядок виконання накладених стягнень.

Завдання

11. Молодший інспектор Надригайло В.П. побачив, як засуджений П., перебуваючи на плацу установи, розмовляє по мобільному телефону. Він одразу ж підбіг до засудженого та затримав його. Телефона у П. не виявлено. Огляд та обшук плацу, де перебував засуджений, також не дав результатів. Сам засуджений від надання пояснень відмовився. Молодший інспектор склав рапорт, за результатами якого П. був поміщений до ДІЗО на 15 діб за зберігання забороненого предмета. В особовій справі також містяться пояснення трьох засуджених, за якими вони з вікна відділення бачили, як П. розмовляв по телефону.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

12. При обшуку в тумбочці засудженого Т. знайдено чіп-карту до мобільного телефона. За зберігання забороненого предмета його було поміщено до ДІЗО на 15 діб.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

13. Засуджений К. за порушення режиму відбування покарання був поміщений до ДІЗО на 7 діб. Після закінчення 4 діб перебування в ДІЗО за гарну поведінку начальник установи достроково звільнив засудженого К. із ДІЗО.

Чи є правомірним рішення начальника колонії?

14. Засуджений В. за сумлінне ставлення до праці за підсумками роботи у 3 кварталі був заохочений начальником колонії – йому оголосили подяку. При проведенні комплексної перевірки територіальним управлінням прийнято рішення про скасування рішення щодо заохочення засудженого В. на тій підставі, що відповідно до ст. 118 КВК України праця засуджених є їх обов'язком, через що вони і так зобов'язані сумлінно ставитися до праці. А заохочувати засуджених за виконання покладених обов'язків неправомірно.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

15. За порушення дисципліни Ж. був притягнутий до дисциплінарної відповідальності у виді поміщення до ДІЗО на строк 7 днів. Проте наступного дня після поміщення до ДІЗО у Ж. погіршився стан здоров'я, та його було відправлено для проведення термінової операції до лікувального закладу охорони здоров'я, де він перебував протягом 3 місяців.

Чи повинен бути Ж. поміщений в ДІЗО для продовження відбування накладеного стягнення після повернення до колонії?

Тема 4. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ОСНОВНИХ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ

(для самостійного вивчення)

Контрольні питання

1. Документальне оформлення проведення соціально-виховної роботи.
2. Види журнальних обліків та порядок їх ведення.
3. Індивідуальна програма роботи із засудженим: загальні підходи до її складання.
4. Методика та періодичність проведення оцінки ступеня виправлення засуджених.
5. Порядок складання характеристик на засуджених.
6. Основні вимоги до змісту характеристик на засуджених.

Завдання

16. *Заповніть Індивідуальну програму роботи із засудженим за даними модельної особової справи.*
17. *Складіть характеристику на засудженого за даними модельної особової справи.*

Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРІВ

Питання для обговорення

1. Оперативно-розшукова діяльність в установах виконання покарань та СІЗО.
2. Правові підстави для проведення оперативно-розшукової роботи в колоніях, виправних центрах і СІЗО.
3. Основні завдання, цілі діяльності та повноваження оперативних підрозділів установ виконання покарань.
4. Форми та методи оперативної роботи.
5. Порядок взаємодії оперативних підрозділів з іншими службами установи виконання покарань та СІЗО.

Завдання

18. До оперативного працівника виховної колонії Стеценка А.П. звернувся засуджений Т., який повідомив, що засуджені А. та Г. говорять між собою про те, що було б добре вичити стан охорони установи та вчинити втечу. Стеценко А.П. викликав до себе засуджених, відібрав у них пояснення такого змісту: “Я обговорював з іншим засудженим, що було б добре вчинити втечу з колонії”. Після цього звернувся до начальника установи з проханням помістити цих засуджених до ДІЗО, а також зняв і виклав на офіційній сторінці сайта територіального управління ДПтСУ відео з порушниками, на якому вони розповідають про свій вчинок та шкодують про нього.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

19. Начальник відділення виправної колонії Іванко С.М., зайшовши до приміщення гуртожитку, побачив засудженого Н., який слухав музику в навушниках через музичний плеєр MP3. Іванко С.М. хотів відібрати цей плеєр у засудженого, мотивуючи, що електронні пристрої у колонії заборонені. Засуджений Н. пояснив, що йому дав цей пристрій засуджений К., який спів-

працює з оперативним підрозділом колонії і якому оперативні працівники за хорошу роботу дозволили користуватися даним електронним пристроєм. Начальник відділення зателефонував начальнику оперативного відділу, а той підтвердив надання засудженому К. права користування музичним приладом. Начальник відділення Іванко С.М. передав музичний плеєр засудженому К. і попередив засудженого Н., що, оскільки він не отримав дозвіл оперативного підрозділу на використання техніки, у разі повторення ситуації його буде поміщено до ДІЗО за грубе порушення вимог режиму.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

20. Мешканка м. Києва вирішила “приправити” раціон знайомого засудженого, що відбуває покарання у Городищенській виправній колонії управління Державної пенітенціарної служби в Рівненській обл., та відправила посилку з наркотиками, які ретельно приховала у стручках червоного перцю. Посилка була прогнозованою та очікуваною для оперативних працівників колонії, які володіли на той момент оперативною інформацією про ймовірну доставку до зони, що охороняється, заборонених предметів. Посилка була адресована засудженому Г., 1985 р. народження.

Як має вчинити оперативна служба при надходженні цієї посилки?

21. 9 грудня розшуковою групою з числа співробітників Хролівського виправного центру (№ 140) у Харкові, на перехресті вул. Тобольської та пр-ту Леніна, було затримано засудженого В., котрий утримувався на лікуванні у Харківському протитуберкульозному диспансері та 25 вересня самовільно залишив лікувальний заклад.

Куди має бути доставлений цей засуджений? Які дії повинна вчинити адміністрація виправного центру?

22. З інформації, розміщеної на офіційному сайті територіального управління ДПтСУ в Харківській обл.: “15 серпня поточного року управлінням ДПтСУ в Харківській обл. було

організовано та проведено у Дергачівській виправній колонії (№ 109) (прим. – це установа мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання) загальний обшук із метою виявлення і вилучення заборонених до зберігання предметів, виявлення підкопів, проломів, інших ознак приготувань до втечі, зберігання заборонених предметів та інших порушень. Для підвищення його ефективності до проведення обшуку, крім персоналу установи, було залучено понад вісімдесят співробітників інших виправних колоній області. Під час проведення обшуків заходів використовувалися технічні засоби виявлення та спеціальний доглядовий інвентар. Обшук здійснювався під контролем представників відділу організації охорони, нагляду і безпеки управління Державної пенітенціарної служби України в Харківській обл. Досвід проведення аналогічних заходів та чітка організація принесли свої результати – були виявлені та вилучені заборонені до використання засудженими предмети: непридатний до використання посуд, пластикові пляшки та фрагменти зарядного пристрою до мобільного телефона. Під час проведення технічного огляду об'єктів, споруд та інших приміщень установи пошкоджень та приготувань до втечі не виявлено” (*Загальний обшук у Дергачівській виправній колонії (№109) // <http://www.depks.kh.ua>*).

Дайте правову оцінку наведеній інформації.

23. Готуючись до оскарження накладеного на засудженого Ф. стягнення, адвокат Петренко С.В. звернувся до адміністрації колонії з проханням надати йому можливість ознайомитися з матеріалами перевірки за фактом вчинення засудженим Ф. правопорушення, зокрема, поясненнями свідків події – засуджених З., С. та А. У задоволенні прохання адвоката керівництво колонії відмовило на тій підставі, що засуджені З., С. та А. є агентами оперативного відділу установи, стали свідками події під час проведення оперативно-розшукових негласних заходів і їх пояснення долучені до оперативно-розшукової справи, що має обмежений гриф доступу.

Дайте правову оцінку даній ситуації. Як повинен поступити в подальшому адвокат?

Тема 6. ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС ПЕРСОНАЛУ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

(для самостійного вивчення)

Контрольні питання

1. Правовий статус рядового і начальницького складу установ виконання покарань.
2. Функції персоналу органів і установ виконання покарань.
3. Соціальні гарантії. Грошове та пенсійне забезпечення персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України).
4. Рада зборів рядового і молодшого начальницького складу підрозділу та її роль у вихованні особового складу, зміцненні дисципліни і порядку.
5. Наставництво та його роль у вихованні і підвищенні професійного рівня особового складу.
6. Основні права та обов'язки персоналу.
7. Атестація персоналу ДКВС України. Заохочення та дисциплінарні стягнення.
8. Додержання персоналом вимог антикорупційного законодавства.

Завдання

24. Начальник відділення виправної колонії подав рапорт про негайне звільнення з органів ДКВС України за власним бажанням, мотивуючи це тим, що в нього народилася третя дитина.

Протягом якого строку керівництво колонії має прийняти рішення за цим рапортом? Чи повинен працівник у даному разі відпрацьовувати певний строк? Обґрунтуйте відповідь.

25. Начальник відділення виправної колонії подав рапорт про негайне звільнення з органів ДКВС України за влас-

ним бажанням, мотивуючи це тим, що в його дружини хворі батьки, які потребують догляду.

Протягом якого строку керівництво колонії має прийняти рішення за цим рапортом? Чи повинен працівник у даному разі відпрацьовувати певний строк? Обґрунтуйте відповідь.

26. Начальник відділення виправної колонії подав рапорт про негайне звільнення з органів ДКВС України за власним бажанням, мотивуючи це тим, що він із родиною переїжджає на постійне місце проживання до іншої області.

Протягом якого строку керівництво колонії має прийняти рішення за цим рапортом? Чи повинен працівник у даному разі відпрацьовувати певний строк? Обґрунтуйте свою відповідь.

27. Молодший інспектор виправної колонії, режим роботи якого доба через трое, у вихідні дні влаштувався на роботу охоронцем приватного продовольчого магазину. Коли про це дізналося керівництво колонії, на працівника були складені матеріали про його притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного діяння.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

28. Медичні працівники виправної колонії звернулися із заявою такого змісту: «У зв'язку з нетривалим часом дії Закону України “Про боротьбу з корупцією” та з метою неухильного дотримання його положень у практичній діяльності просимо Вас надати роз'яснення щодо обмеження певних форм сумісництва медичним персоналом установи. Так, чинне законодавство встановлює певні обмеження для роботи за сумісництвом для державних службовців. Зокрема, ч. 1 ст. 7 Закону України “Про засади запобігання і протидії корупції” передбачає, що державним службовцям забороняється займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

У наказі Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2011 р. № 49 “Про затвердження Ліцензійних умов прова-

дження господарської діяльності з медичної практики” (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 09.02.2011 р. за № 171/18909) закріплено, що медична практика – це діяльність, пов’язана з комплексом спеціальних заходів, спрямованих на сприяння поліпшенню здоров’я, підвищення санітарної культури, запобігання захворюванням та інвалідності, на діагностику, допомогу особам із гострими і хронічними захворюваннями й реабілітацію хворих та інвалідів, що здійснюється особами, які мають спеціальну освіту. За названим наказом медичну практику провадять юридичні особи, що створили заклад охорони здоров’я, та фізичні особи-підприємці. У цьому ж наказі визначено, що згідно зі ст. 74 Основ законодавства України про охорону здоров’я медичною діяльністю можуть займатися особи, які мають відповідну спеціальну освіту і відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам.

На підставі викладеного, з метою суворого дотримання чинного законодавства, просимо Вас надати роз’яснення, чи вважатиметься забороненою формою сумісництва зайняття медичною діяльністю працівником колонії, що є держслужбовцем, на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час в іншому лікувальному закладі?»

Надайте обґрунтовану відповідь на звернення.

29. К. проходив службу в ДКВС України протягом 2 років та позитивно характеризувався на службі. Наприкінці цього строку його було звільнено з посади начальника відділення колонії в запас Збройних Сил України за п. “Є” ст. 64 Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України (за порушення дисципліни). Як визначено у вищевказаному наказі, порушення дисципліни знайшло свій прояв у порушенні вимог ст. 7 Закону України “Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України”, у частині неухильного дотримання вимог чинного законодавства України, Присяги та Етичного кодексу працівника ДКВС України. Таке рішення було прийняте у зв’язку з конфліктною ситуацією, що відбулася у К. із засудженим Х., внаслідок якої засуджений Х. умисно розбив відеокамеру SONY-DCR

ХС26Е. К. запропонував Х. добровільно, не чекаючи звернення К. до суду, компенсувати вартість пошкодженої особистої власності. Х. через родичів повернув К. гроші, проте звернувся з цього приводу до прокуратури й повідомив про вимагання з боку працівника колонії К. у нього грошей. Прокуратура зафіксувала факт передачі коштів від рідних до К. і звернулася до керівництва колонії для перевірки цього факту. За наслідками перевірки К. й був звільнений.

Дайте правову оцінку ситуації. Чи є підстави для оскарження накладеного стягнення? В якому порядку та в які строки має оскаржуватися стягнення?

Тема 7. ПОРЯДОК ОБЧИСЛЕННЯ СТРОКІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ

(для самостійного вивчення)

Контрольні питання

1. Види строків, які підлягають визначенню та обрахуванню у процесі виконання кримінальних покарань. Загальні підходи до обрахування строків (астрономічне та процесуальне обчислення).

2. Строки вступу в законну силу рішень судів.

3. Обчислення закінчення строку покарання та дати звільнення, строків додаткових покарань.

4. Визначення частини строку покарання, яку засудженому необхідно відбути для застосування умовно-дострокового звільнення, заміни невідбутої частини покарання більш м'яким, амністії тощо.

Завдання

30. Піонеров Володимир Юрійович, 23.01.1965 р. народження.

Раніше судимий:

18.10.1993 р. Ріпкинським районним судом Чернігівсь-

кої обл. за ч.3 ст. 81 КК України строком до 4 років позбавлення волі. Звільнений 25.05.1995 р. згідно із Законом України “Про амністію” від 19.04.1995 р.;

22.02.1997 р. Ріпкинським районним судом Чернігівської обл. за ч.1 ст. 229^б КК України строком до 2 років позбавлення волі з іспитовим строком на 1 рік, відповідно до ст. 45 КК України штрафом 400 грн;

05.01.2000 р. Ріпкинським районним судом Чернігівської обл. за ч.2 ст. 140 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі. Звільнений 25.07.2001 р. за відбуттям строку покарання;

23.07.2004 р. Деснянським районним судом м. Чернігова за ч.2 ст. 263, ч.2 ст. 150, ч.3 ст. 185, ч.1 ст. 121, ст. 70 КК України строком до 5 років позбавлення волі. Звільнений 12.06.2008 р. умовно-достроково на невідбутий строк 10 міс. 05 дн.

Засуджений: 21.06.2010 р. Ріпкинським районним судом Чернігівської обл. за ч.3 ст. 185 КК України строком до 3 років позбавлення волі. Початок строку: 08.09.2010 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

31. Гадяч Сергій Валерійович, неповнолітній, раніше судимий:

04.02.2010 р. Вовчанським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 185 КК України до 3 років позбавлення волі, у силу ст. 75, 76, 104 КК України звільнений від відбування покарання з іспитовим строком на 1 рік;

10.11.2010 р. Вовчанським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 185, ст. 71 КК України до 3 років 6 місяців позбавлення волі.

Засуджений 20.05.2011 р. Вовчанським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 185, ст. 71 КК України до 4 років 6 місяців позбавлення волі, початок строку 18.02.2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

32. Хрінь Багір Олександрович, неповнолітній, судимий:
03.11.2010 р. Ізюмським міським районним судом Харківської обл. за ч.1 ст. 185 КК України до 3 років позбавлення волі, у силу ст. 75, 104 КК України звільнений від відбування покарання з іспитовим строком на 2 роки.

Засуджений 16.05.2011 р. Ізюмським міським районним судом Харківської обл. за ч.1 ст. 358, ч.3 ст. 358, ст. 70, 71, 72 КК України до 3 років 1 місяця позбавлення волі, початок строку 03.06.2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

33. П'яточкін Олександр Анатолійович, 14.03.1964 р. народження, судимий:

28.06.1991 р. Дергачівським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 81 КК України строком до 3 років позбавлення волі з відстрочкою виконання вироку строком на 2 роки, відповідно до ст. 46¹ КК України;

04.03.1993 р. Дергачівським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 81, ст. 208, 42, 43 КК України строком до 4 років позбавлення волі. Звільнений 24.09.1996 р. умовно-достроково на невідбутий строк 4 міс. 02 дн.;

20.03.2003 р. Дергачівським районним судом Харківської обл. за ч.2 ст. 15, ч.1 ст. 188 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі. Звільнений 15.09.2003 р. згідно із Законом України “Про амністію” від 11.07.2003 р.;

28.07.2004 р. Дергачівським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 185 КК України строком до 3 років позбавлення волі з іспитовим строком 3 роки, відповідно до ст.75 КК України.

Засуджений: 27.09.2011 р. Дергачівським районним судом Харківської обл. за ч.1 ст. 185 КК України строком до 1 року позбавлення волі, початок строку 27.07.2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

34. Моцарт Сергій Геннадійович, 03.05.1979 р. народження, судимий:

01.10.1996 р. Переяслав-Хмельницьким міським районним судом Київської обл. за ч.3 ст. 81 КК України строком до 3 років позбавлення волі з іспитивим строком 1 рік 6 місяців, відповідно до ст.45 КК України;

25.07.1997 р. Переяслав-Хмельницьким міським районним судом Київської обл. за ч.3 ст. 141, ст. 44, ч.2 ст. 144, ст. 44, 42, 43 КК України строком до 3 років 6 місяців позбавлення волі. Звільнений 17.02.2001 р. за відбуттям строку покарання;

08.07.2008 р. Переяслав-Хмельницьким міським районним судом Київської обл. за ч.1 ст. 185 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі з іспитивим строком 1 рік, відповідно до ст.75 КК України. Згідно із постановою від 17.08.2009 р. направлений у місяця позбавлення волі на 1 рік 6 місяців. Звільнений 14.10.2010 р. умовно-достроково на невідбутій строк 4 міс. 06 дн.

Засуджений: 15.09.2011 р. Переяслав-Хмельницьким міським районним судом Київської обл. за ч.3 ст. 15, ч.2 ст. 185 КК України строком до 1 року позбавлення волі, початок строку 15 вересня 2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування зоохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

35. Литвак Віктор Васильович, 06.06.1958 р. народження, судимий:

12.02.1997 р. Держинським районним судом Житомирської обл. за ч.2 ст. 140 КК України строком до 2 років позбавлення волі. Звільнений 08.09.1998 р. згідно із Законом України “Про амністію” від 24.07.1998 р.;

16.03.1999 р. Держинським районним судом Житомирської обл. за ч.2 ст. 17; ст. 140 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі;

18.06.1999 р. Держинським районним судом Житомирської обл. за ч.3 ст. 140, ч.3 ст. 42 КК України строком до 4 років позбавлення волі. Звільнений 06.12.2001 р. умовно-достроково на невідбутій строк 1 рік 3 міс. 10 дн.;

24.06.2003 р. Держинським районним судом Житомирської обл. за ч.3 ст. 185, ст. 71 КК України строком до 3 років 4 місяців позбавлення волі. Звільнений 01.06.2006 р. за відбуттям строку покарання.

Засуджений: 20.05.2011 р. Оболонським районним судом м. Києва за ч.2 ст. 190 КК України строком до 1 року 5 місяців позбавлення волі, початок строку 19.02.2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

36. Бондаренко Степан Вікторович, 17.12.1973 р. народження, судимий:

04.10.1999 р. Путивльським районним судом Сумської обл. за ч.3 ст. 81, ст. 45 КК України строком до 3 років позбавлення волі з іспитовим строком 2 роки і штрафом 680 грн;

11.01.2001 р. Путивльським районним судом Сумської обл. за ст. 114, 43 КК України до 3 років 6 місяців позбавлення волі, штрафу 680 грн. Постановою від 10.06.2002 р. вважати засудженим за ст.164 КК України до 1 року виправних робіт, на підставі ст.43 КК України остаточно до відбуття 3 роки 4 місяця позбавлення волі. Звільнений 11.05.2004 р. за відбуттям строку покарання;

05.03.2007 р. Путивльським районним судом Сумської обл. за ст. 297, ч.1 ст. 263, ст. 70 КК України строком до 2 років 6 місяців позбавлення волі. Звільнений 12.02.2009 р. згідно із Законом України “Про амністію” від 12.12.2008 р.;

31.08.2009 р. Путивльським районним судом Сумської обл. за ч.1 ст. 162 КК України до штрафу 1020 грн. Згідно з постановою Путивльського районного суду Сумської обл. від 20.10.2010 р. штраф замінено на 240 год громадських робіт.

Засуджений 19.11.2010 р. Путивльським районним судом Сумської обл. за ч.2 ст. 185 КК України строком до 2 років позбавлення волі. Згідно зі ст. 71 КК України приєднано покарання за вироком того ж суду від 31.08.2009 р. у виді 240 год громадських робіт, яке перераховано за правилами ст.72 КК України, і за сукупністю вироків до відбуття 2 роки 30 дн. Зараховано час тримання під вартою з 11.11 по 19.11.2010 р. Згідно

з вироком апеляційного суду Сумської обл. від 18.01.2011 р. вирок від 19.11.2010 р. змінено і сформульовано: вважати засудженим за ч.2 ст. 185 КК України до 2 років позбавлення волі. Відповідно до ст. 71 КК України призначено покарання за сукупністю вироків, за даним вироком у виді 2 років позбавлення волі та вироком того ж суду від 31.08.2009 р. у виді штрафу у розмірі 1020 грн, який виконувати самостійно. Врешті вирок залишено без змін.

Початок строку: 19.11.2010 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

37. Алексеєнко Станіслав Валерійович, 18.10.1971 р. народження, раніше не судимий.

Засуджений 22.09.2011 р. Ленінським районним судом м. Харкова за ч.1 ст. 185 КК України строком до 1 року позбавлення волі, початок строку 27.05.2011 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

38. Деркач Геннадій Леонідович, 17.05.1980 р. народження, судимий:

22.10.1999 р. Каланчацьким районним судом Херсонської обл. за ч.1 ст. 229¹ КК України строком до 3 років позбавлення волі з відстрочкою виконання вироку строком на 2 роки, відповідно до ст. 46¹ КК України та штрафу у розмірі 740 грн;

26.04.2002 р. Каланчацьким районним судом Херсонської обл. за ч.2 ст. 17, ч.2 ст. 141 (1960 р.); ч.3 ст. 185, ч.2 с. 309, ст. 70, 71 КК України строком до 5 років позбавлення волі. Звільнений 17.08.2006 р. умовно-достроково на невідбутий строк 3 міс. 28 дн.;

13.07.2007 р. Каланчацьким районним судом Херсонської обл. за ч.3 ст. 357, ч.3 ст. 15, ч.3 ст. 185, ст. 70, 71 КК України строком до 4 років 3 місяців 28 дн. позбавлення волі Звільнений 14.06.2010 р. умовно-достроково на невідбутий строк 1 рік 04 дн.

Засуджений: 21.01.2011 р. Солом'янським районним судом м. Києва за ч.2 ст. 185 КК України строком до 1 р. 6 міс. позбавлення волі. На підставі ст. 71 КК України до призначеного покарання частково приєднано невідбуте покарання за вироком Каланчацького районного суду Херсонської обл. від 13.07.2007 р. і остаточно до відбуття призначено 2 роки позбавлення волі.

Початок строку: 03.11.2010 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

39. Решетило В'ячеслав Олександрович, 31.07.1990 р. народження, раніше не судимий.

Засуджений 21.06.2010 р. Близнюківським районним судом Харківської обл. за ч.2 ст. 115 КК України до довічного позбавлення волі.

Початок строку 22.07.2010 р.

Обрахуйте дату закінчення строку покарання, дату можливого розгляду питань застосування заохочувальних норм ст. 100 КВК України, ст. 81, 82 КК України.

Т е м а 8. ВЕДЕННЯ ОБЛІКОВИХ ДОКУМЕНТІВ НА ЗАСУДЖЕНИХ. ФОРМУВАННЯ ОСОБОВИХ СПРАВ ТА КАРТКОВИХ ОБЛІКІВ

(для самостійного вивчення)

Контрольні питання

1. Основні карткові та журнальні обліки, які складаються на особу в СІЗО та установах виконання покарань.
2. Порядок формування та ведення особової справи на засудженого. Складові особової справи засудженого.
3. Звірки даних про особу в різних документах та методи усунення виявлених “дефектів”.
4. Нормативне регулювання та загальні положення здійснення діловодства в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах ДПтС України.

Завдання

40. Заповніть картку форми 1 на засудженого за даними модельної особової справи.

41. Заповніть алфавітно-строкову картку засудженого за даними модельної особової справи.

Тема 9. РОБОТА З ОСОБОВИМИ СПРАВАМИ ЗАСУДЖЕНИХ. МЕТОДИКА ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ОСОБУ ТА ЇЇ ПОВЕДІНКУ З ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ

Питання для обговорення

1. Особова справа як основне джерело інформації про засудженого.

2. Основні джерела надходження документів для долучення до особових справ, перевірка їх достовірності.

3. Вирок суду як джерело даних про особу.

4. Правила долучення та вилучення документів.

Завдання

42. При вивченні особової справи засудженого в ній були виявлені такі помилки: 1) відсутнє розпорядження про вступ вироку в законну силу; 2) у вступній частині вироку вказано по батькові “Гнатович”, а в резолютивній – “Ігорович”; 3) у наявності є два обвинувальних вирокі різних судів, за якими не визначене остаточне покарання.

Прийміть рішення стосовно цих матеріалів.

43. За 15 хв до закінчення робочого часу до установи виконання покарань прийшов адвокат засудженого М. та подав до канцелярії постанову Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яким строк пока-

рання М. значно скорочено і він мав би бути звільнений ще три дні тому.

Коли і за якою процедурою буде виконане дане рішення? Що потрібно відповісти адвокату, який бажає очікувати звільнення засудженого М.?

44. Згідно з довідкою Управління оперативної інформації МВС України засуджений Б. значиться раніше судимим у 2011 р. із застосуванням ст. 75 КК України. Натомість за даними вироку та довідкою слідчого Б. раніше не засуджувався жодного разу.

Як має вчинити в цьому випадку працівник колонії?

45. Начальник відділення приніс до відділу контролю за виконанням судових рішень документи про притягнення засуджених до дисциплінарної відповідальності, які були складені три місяці тому.

Як будуть підшиватися до справи такі документи? Які дії має вчинити працівник, якому здані документи про притягнення засуджених до дисциплінарної відповідальності?

46. До адміністрації виправної колонії надійшла постановова слідчого про виїмку особової справи засудженого, відносно якого порушена та знаходиться у провадженні слідчого кримінальна справа за ст. 391 КК України.

Яким чином повинна виконуватись ця постанова?

Тема 10. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ МАТЕРІАЛІВ, ЯКІ ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ ЗАСУДЖЕНИХ

Питання для обговорення

1. Порядок підготовки документів на засуджених для розгляду питань на засіданні комісії установи щодо умовно-дострокового звільнення, заміни невідбутої частини покарання більш м'яким, переведення до установи іншого виду.

2. Довідка з особової справи (зміст та правила складання), довідка про заохочення та стягнення, опитувальний лист,

характеристика, довідка про майновий позов та його відшкодування, медична довідка тощо.

3. Фабула справи: порядок її визначення й значення при складанні матеріалів.

Завдання

47. Перед засіданням комісії установи до представників адміністрації засуджений Б., справу якого планували позитивно розглянути щодо направлення до суду матеріалів на заміну невідбутої частини покарання більш м'яким, подав заяву про небажання продовжувати відбування покарання у виправному центрі, куди його мали направити за умови прийняття судом позитивного рішення.

Як має вчинити адміністрація?

Т е м а 11. ЗВІЛЬНЕННЯ З УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРІВ НА ПІДСТАВІ АМНІСТІЇ І ПОМИЛУВАННЯ

Питання для обговорення

1. Амністія і помилування як підстави звільнення.
2. Порядок застосування амністії та подання матеріалів для розгляду питання про помилування.
3. Компетенція державних органів і посадових осіб щодо застосування амністії і помилування.
4. Складання документів для застосування амністії й помилування.

Завдання

48. Засуджений до довічного позбавлення волі В. після відбуття 8 років строку покарання подав до адміністрації колонії клопотання про помилування.

Як має вчинити адміністрація установи?

49. Засуджений Ф. при звільненні відмовився отримувати довідку про звільнення, проте вимагав надання йому характеристики за весь період перебування в місцях позбавлення волі й довідки з бухгалтерії стосовно отримуваної ним заробітної плати та місця роботи.

Як має вчинити адміністрація?

50. Відділ контролю за виконанням судових рішень слідчого ізолятора при перевірці документів на засудженого, який слідує транзитом з Ольшанської виправної колонії до Бурлуцької виправної колонії виявив, що строк покарання цього засудженого скінчився три дні тому.

Як має вчинити адміністрація СІЗО?

51. Співробітник відділу контролю за виконанням судових рішень виправної колонії при ознайомленні з вироком засудженого побачив, що той мав бути звільнений судом на підставі Закону України “Про амністію”.

Як має вчинити відділ контролю за виконанням судових рішень виправної колонії?

52. До виховної колонії надійшла постанова прокурора області, погоджена зі спостережною комісією й піклувальною радою, про звільнення на підставі амністії засудженого Ф., який відбуває покарання за вчинення нетяжкого злочину, засуджений вперше та є неповнолітнім.

Як має вчинити адміністрація колонії?

53. До адміністрації колонії звернувся засуджений Р., який був звільнений з установи:

- а) 1 рік тому;
- б) 4 роки тому.

У своїй заяві Р. послався на втрату довідки про звільнення і просив надати її дублікат.

Яку відповідь має дати адміністрація колонії за кожним варіантом?

54. Засуджений З. у клопотанні про помилування вказав, що він хворіє на СНІД, йому залишилося жити нетривалий час і це є додатковою підставою для звільнення із застосуванням такого гуманного акта, як помилування.

Чи повинен працівник медичної частини підтверджувати діагноз засудженого, зазначений ним у клопотанні, у медичній довідці? Як, на Вашу думку, він має зазначити про це?

55. Д. був судимий 28 разів. Інспектор відділу контролю за виконанням судових рішень виправної колонії, яка заповнювала довідку про його звільнення, звернулася до свого керівника з повідомленням, що вона не може фізично зазначити усі попередні судимості Д. у довідці про звільнення, оскільки для цього виділено замало місця у формі.

Що має відповісти начальник відділу? Як вирішити цю ситуацію?

56. Засуджений Т. повідомив адміністрацію колонії, що він має декількох малолітніх дітей і тому підпадає під дію Закону України “Про амністію”, а отже, має бути звільнений. Із дітьми він тривалий час не спілкувався, оскільки постійно перебуває в місцях позбавлення волі. Також у нього при собі немає свідоцтв про народження дітей, а стосунки з колишніми дружинами дуже погані, через що він не має можливості просити в них копії цих документів.

Як має вчинити адміністрація колонії?

57. Співробітник відділу контролю за виконанням судових рішень виправної колонії при ознайомленні з вироком засудженого побачив, що той мав бути звільнений судом на підставі Закону України “Про амністію”. Працівники колонії звернулися до суду з проханням роз’яснити підстави незастосування амністії та отримали відповідь такого змісту: “На Ваш запит повідомляємо, що з питань застосування амністії Вам необхідно звернутися до юридичної консультації”.

Як має вчинити відділ контролю за виконанням судових рішень виправної колонії?

58. Несвітайло Олександр Іванович, 27.01.1971 р. народження, неодружений, громадянин України. Раніше судимий:

14.10.2002 р. Талалаївським районним судом Чернігівської обл. за ч.3 ст. 185, ст. 69 КК України строком до 1 року позбавлення волі. Звільнений 17.05.2003 р. за відбуттям строку покарання;

19.12.2003 р. Талалаївським районним судом Чернігівської обл. за ч.3 ст. 185 КК України строком до 3 років позбавлення волі. Згідно з постановою від 19.02.2004 р. вважати засудженим за ч.2 ст. 185, ч.3 185, ст. 70 КК України строком до 3 років позбавлення волі. Звільнений 11.08.2006 р. умовно-достроково на невідбутій строк 1 міс. 20 дн.;

21.01.2010 р. Роменським міським районним судом Сумської обл. за ч.2 ст. 185 КК України строком до 1 року позбавлення волі. Звільнений 21.01.2011 р. за відбуттям строку покарання.

Засуджений: 12.09.2011 р. Роменським міським районним судом Сумської обл. за ч.2 ст. 185 КК України строком до 1 року позбавлення волі, початок строку 07.09.2011 р.

Характеризується позитивно.

Чи має бути звільнений на підставі Закону України “Про амністію у 2011 році”? Обґрунтуйте відповідь.

59. Зубченко Ростислав Сергійович, неповнолітній, судимий:

30.11.2009 р. Ізюмським міським районним судом Харківської обл. за ч.1 ст. 185 КК України до 1 року позбавлення волі, у силу ст. 75, 104 КК України звільнений від відбування покарання з іспитовим строком на 1 рік.

Засуджений 01.03.2011 р. Дзержинським районним судом м. Харкова за ч.2 ст. 185, ч.4 ст. 70 КК України до 2 років позбавлення волі.

Початок строку 04.06.2010 р.

Чи має бути звільнений на підставі Закону України “Про амністію у 2011 році”? Обґрунтуйте відповідь.

60. До виправної колонії о 18 год 30 хв зателефонували з територіального управління і повідомили про надходження Указу Президента про помилування засудженого у виді звільнення від відбування покарання.

Коли має виконуватися цей Указ? В якому порядку?

Т е м а 12. ПІДГОТОВКА ТА ПОДАННЯ ДО СУДУ МАТЕРІАЛІВ НА ВСТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ОСОБАМИ, ЩО ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

(для самостійного вивчення)

Контрольні питання

1. Підстави внесення подання до суду щодо встановлення адміністративного нагляду.
2. Характеристика поведінки засудженого як підстава для встановлення адміністративного нагляду.
3. Оформлення подання та інших матеріалів для встановлення адміністративного нагляду.
4. Загальні вимоги до оформлення матеріалів: їх повнота, точність, відповідність висновків працівників установи матеріалам справи та даним про поведінку засудженого в період відбування покарання.
5. Строки підготовки та подання матеріалів до суду.

Завдання

61. *Складіть проект подання на встановлення адміністративного нагляду за особою після звільнення. Вихідні дані оберіть за власним розсудом. Обґрунтуйте обрання відповідних обмежень та тривалість нагляду.*

62. Козлодоев Деніс Володимирович, 17.06.1980 р. народження, судимий:

15.05.2001 р. Жовтневим районним судом Миколаївсь-

кої обл. за ч.3 ст. 140, ст. 44 КК України строком до 3 років позбавлення волі з іспитовим строком на 1 рік, відповідно до ст. 45 КК України;

22.07.2002 р. Ленінським районним судом м. Миколаєва за ч.3 ст. 185, ч.2 ст. 15, ч.3 ст. 185, ст. 70, 71 КК України строком до 4 років 6 місяців позбавлення волі;

26.12.2002 р. Жовтневим районним судом Миколаївської обл. за ч.2 ст. 185, ч.4 ст. 70 КК України строком до 5 років позбавлення волі. Звільнений 18.08.2006 р. умовно-достроково на невідбутий строк 2 міс. 15 дн.;

14.05.2007 р. Жовтневим районним судом Миколаївської обл. за ч.3 ст. 186, ч.3 ст. 185, ч.1 ст. 70 КК України строком до 5 років позбавлення волі. Згідно з ухвалою від 26.07.2007 р. вважати засудженим за ч.3 ст. 185, ч.3 ст. 186, ч.1 ст. 70 КК України строком до 5 років позбавлення волі. Звільнений 16.07.2010 р. умовно-достроково на невідбутий строк 1 рік 6 міс. 03 дн.

Засуджений: 11.01.2011 р. Валківським районним судом Харківської обл. за ч.2 ст. 185 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі. На підставі ст. 71 КК України до призначеного покарання частково приєднано невідбуте покарання за вироком Жовтневого районного суду Миколаївської обл. від 14.05.2007 р. і остаточно до відбуття 2 роки позбавлення волі.

Початок строку: 08.10.2010 р.

Характеризується позитивно.

Чи має бути встановлений відносно засудженого адміністративний нагляд? Обґрунтуйте відповідь.

63. Горбань Ігор Валерійович, 18.10.1971 р. народження, раніше не судимий.

Засуджений 16.07.2010 р. Ленінським районним судом м. Харкова за ч.1 ст. 309 КК України строком до 1 року 6 місяців позбавлення волі.

Характеризується позитивно, має 8 заохочень, стягнень не має. Буде звільнятися умовно-дострокового.

Чи має бути встановлений відносно засудженого адміністративний нагляд? Обґрунтуйте відповідь.

64. Сторчак Ростислав Сергійович, неповнолітній, судимий:

30.11.2009 р. Дніпровським міським районним судом м. Києва за ч.3 ст. 185, ч.3 186 КК України до 5 року позбавлення волі.

Характеризується негативно, має 15 стягнень, заохочень не має, відкрито відносить себе до засуджених негативної спрямованості, висловлює бажання всіляко підтримувати злочинні традиції.

Чи має бути встановлений відносно засудженого адміністративний нагляд? Обґрунтуйте відповідь.

65. Дрябченко Станіслав Борисович, 12.03.1976 р. народження, у силу ст. 89 КК України раніше не судимий.

Засуджений 17.05.2011 р. Харківським районним судом Харківської обл. за ч.3 ст. 187 КК України до 3 років обмеження волі.

Характеризується негативно, має 9 стягнень, у тому числі за злісні порушення режиму, заохочень не має, відкрито відносить себе до засуджених негативної спрямованості, висловлює бажання всіляко підтримувати злочинні традиції.

Чи має бути встановлений відносно засудженого адміністративний нагляд? Обґрунтуйте відповідь.

3. СПИСОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ І ЛІТЕРАТУРИ

Кримінально-виконавчий кодекс України // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 3. – Ст. 21.

Кримінальний кодекс України // Там же. – 2001. – № 2, 5. – Ст. 131.

Кримінально-процесуальний кодекс України // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1961. – № 2. – Ст. 15.

Кримінальний процесуальний кодекс України // Уряд. кур'єр. – 2012. – № 99.

Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 30. – Ст. 409.

Про дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України // Там же. – 2006. – № 29. – Ст. 245.

Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України // Там же. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України // Там же. – 1994. – № 52. – Ст. 455.

Інструкція про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: затв. спільним наказом МВС України та Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003 р. № 1303/203 // Офіц. вісн. України. – 2004. – Ст. 103.

Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ: затв. постановою Кабінету Міністрів Української РСР від 29.07.1991 р. № 114 [Електрон. ресурс] // Режим доступу. – zakon2.rada.gov.ua/laws/show/114-91-п

Інструкція про роботу відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.06.2012 р. № 847/5 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 28. – Ст. 1066.

Про затвердження нормативно-правових актів з питань тримання і поведінки осіб, узятих під варту, і засуджених у слідчих ізоляторах Державного департаменту України з питань виконання покарань: наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 20.09.2000 р. № 192 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 44. – Ст. 1910.

Положення про психологічну службу установи виконання покарань: затв. наказом Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 17.03.2000 р. № 33 // Зб. норм.-прав. актів з кримінально-виконавчого права України. – Х.: Харків юрид., 2008. – С. 413-415.

Положення про психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора: затв. наказом Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 05.06.2007 р. № 145 // Там же. – Х.: Харків юрид., 2008. – С. 410-413.

Про затвердження Інструкції про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про Регіональну комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про Апеляційну комісію Державної пенітенціарної служби України з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: наказ М-ва юстиції України від 08.02.2012 р. № 222/5 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 14. – Ст. 524.

Положення про Державну пенітенціарну службу України: затв. Указом Президента України від 06.04.2011 р. № 394/2011 // Офіц. вісн. Президента України. – 2011. – № 9. – Ст. 538.

Порядок взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: затв. спільним наказом М-ва юстиції України, М-ва соціальної політики України, М-ва освіти і науки, молоді та спорту України, М-ва охорони здоров'я України, М-ва внутрішніх справ України від 28.03.2012 р.

№ 478/5/180/375/212/258 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 28. – Ст. 1066.

Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: наказ Держ. департаменту України з питань виконання покарань від 25.12.2003 р. № 275 // Там же. – 2003. – Ст. 2898.

Організаційно-правові засади діяльності державної пенітенціарної служби України в установах виконання покарань / І. С. Яковець, К. А. Автухов; за ред. А. Х. Степанюка. – Х.: Право, 2013. – 170 с.

Особливості діяльності окремих підрозділів кримінально-виконавчої системи: навч. посіб. / К. А. Автухов, О. В. Ткачова, І. С. Яковець; за ред. А. Х. Степанюка. – Х.: Право, 2012. – 152 с.

Гель А. П. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / А. П. Гель, Г. С. Семаков, І. С. Яковець; за ред. А. Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.

Європейські пенітенціарні правила: переглянутий текст Європейських мінімальних стандартних правил поведження з ув'язненими // Закон і обов'язок. – 2006. – № 32-33. – С. 5-12.

Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі: моногр. / за ред. А. Х. Степанюка. – Х.: Кроссрод, 2011. – 323 с.

Козлов П. П. Режим виконання кримінальних покарань: моногр. / П. П. Козлов, Ю. В. Нікітін, Л. О. Стрелков. – К.: КНТ, 2008. – 272 с.

Кримінально-виконавче право: Загальна та Особлива частини: підруч. / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодед та ін.; за ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. – Х.: Право, 2011. – 328 с.

Кримінально-виконавче право України: підруч. / О. М. Джужа, І. Б. Багатирич, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін.; за ред. О. М. Джужа. – К.: Атіка, 2010. – 752 с.

Кримінально-виконавчий кодекс України: наук.-практ. комент. / за ред. В. В. Коваленка, А. Х. Степанюка. – К.: Атіка, 2012. – 492 с.

Лисодєд О. В. Термінологічний довідник із застосування кримінально-виконавчого законодавства / О. В. Лисодєд, М. П. Черненко; за ред. А. Х. Степанюка. – Х.: Кроссрууд, 2010. – 92 с.

Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / А. П. Гель, О. Г. Колб, В. О. Корчинський та ін.; за ред. А. Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.

Організація роботи персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України з підготовки засуджених до звільнення: наук.-практ. посіб. / В. І. Борисов, А. В. Байлов, В. С. Батиргарєєва та ін. – Х.: ХНУВС, 2010. – 332.

З М І С Т

1. Вступ.....	3
2. Завдання до практичних занять.....	4
Тема 1. Соціально-виховна та психологічна робота із засудженими в місцях позбавлення волі.....	4
Тема 2. Виявлення і профілактика агресії та непокори з боку засуджених і осіб, узятих під варту.....	7
Тема 3. Порядок застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення.....	8
Тема 4. Порядок складання основних документів за результатами проведення соціально-виховної роботи із засудженими.....	10
Тема 5. Організація роботи оперативних підрозділів установ виконання покарань та слідчих ізоляторів	11
Тема 6. Правовий і соціальний статус персоналу державної кримінально-виконавчої служби України	14
Тема 7. Порядок обчислення строків у процесі виконання кримінальних покарань.....	17
Тема 8. Ведення облікових документів на засуджених. Формування особових справ та карткових обліків	23
Тема 9. Робота з особовими справами засуджених. Методика отримання інформації про особу та її поведінку з документальних джерел.....	24
Тема 10. Порядок складання матеріалів, які характеризують засуджених.....	25
Тема 11. Звільнення з установ виконання покарань та слідчих ізоляторів на підставі амністії і помилування.....	26
Тема 12. Підготовка та подання до суду матеріалів на встановлення адміністративного нагляду за особами, що звільняються з місць позбавлення волі.....	30
3. Список нормативно-правових актів і літератури.....	33

Навчальне видання
Електронна копія
ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ В УСТАНОВАХ
ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

для студентів V курсу
факультету підготовки кадрів
для Державної пенітенціарної служби України

У к л а д а ч і: АВТУХОВ Костянтин Анатолійович,
ЯКОВЕЦЬ Ірина Станіславівна,
БОЙКО Юлія Григорівна

Відповідальний за випуск *В.В. Голина*

Редактор *Л. В. Русанова*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2013

Підп. до друку .01.2013. Формат 60x84^{1/16}. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 2,3. Облік.-вид. арк. 1,35. Вид. № 270.
Тираж прим. Зам. № 4563. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.